

EU survived immediate energy crunch but worries remain

The storm has passed but the crisis is not yet over. In fact, it has turned into a new, less acute one. Energy market analysts believe it may require market players to invest in the necessary solutions to ensure energy security in the long run.

BY VLADISLAV VOROTNIKOV

The recent energy price drop may provide some temporary relief for poultry farmers, as Europe has managed to avoid the worst possible scenario in winter 2022-2023, comments Aleksandra Svidler, consultant, economics and consumers at Euromonitor International. She adds that the present situation should not be taken for granted. She continues: "Things will not entirely return to the way they were in the past. ... The outlook for the European energy sector remains highly uncertain, as multiple downside and upside risks could contribute to price and supply fluctuations in the future".

Although the new liquefied natural gas (LNG) import terminals and infrastructure improvements, diversification of gas supply sources, efforts to reduce demand and weaker energy prices are all expected to bode well for the European energy sector this year. Nonetheless, Svidler claims that the region is not out of the woods yet, as without Russia's supply it may face challenges in filling gas reserves. Competition from China, tight oil supply and the risks of extreme weather events also affect the outlook.

Similar fears are shared by Joel Estevinho, European poultry technical manager with Alltech. He points out that with too many factors in play in the energy market, the immediate future remains highly uncertain, let alone long-term forecasts. "Although energy prices have shown a downward correction in recent months, it is too soon to say that the energy crisis is over," Estevinho notes. "Any improvement in the global economic outlook can have an effect on energy prices. The transition to cleaner energy sources may also be associated with greater costs, at least in the short term. Likewise, OPEC decisions and geopolitics can also have a significant impact on energy prices," adds Estevinho.

Inflation bites

The fundamental problem associated with fluctuations in the energy market is that this largely contributes to inflation, making everything a bit more expensive. On top of which, as last year showed, even after the energy prices subside, operational costs will not necessarily fully follow the same pattern. Estevinho recalled that the last year's rally on the energy market was truly outstanding. For instance, in Italy, there was a year-on-year increase of about 80% in energy costs for poultry farmers.

"To this figure, we must add the generalised inflation of other farm inputs, which the global rise in energy costs has also contributed to, the increase in logistics costs as well as the sharp rise in the price of processing plant inputs, like energy and carbon dioxide," says Estevinho. Feed price is still an essential issue for European poultry producers, he notes. Estimating that despite a slight decrease since the beginning of the year, prices are still 50% above normal levels. There is also a long list of factors driving up operational costs, not related to the energy price dynamics.

Dwindling margins

Skyrocketing costs have inflicted much pain on poultry producers and there are signs that the picture is gloomier in some parts of the EU than in others. This year, the poultry industry in the Czech Republic may become loss making for the first time since the country joined the European Union almost two decades ago, says Martin Pjtcha, chairman of the Czech Agricultural Union. In the wake of soaring costs, some Czech farmers even had to scale back operations. "We finished our last flock in December last year and re-started production two and a half months later in mid-March. If we had fattened chicken during the winter, I estimate that we would have lost about 500,000 Czech crowns (US\$ 23,500)," says Jindřich Koffnek, vice-chairman of the Borovany Agricultural Cooperative in Ceskobudejovick, Czechia.

PHOTO: COR SALVERIUS

Investing in renewable energy sources can make farms and nations less dependent on imported energy sources.

On the Czech market, the price of feed jumped by 50%. At the current energy tariffs and feed prices, running a poultry farm could generate losses between 1 and 2 million Czech crowns per year (US\$ 47,000 to US\$ 94,000), Korinek says, adding that the company had never expected the profitability of chicken businesses to dive so far below the break even point. Czech farmers believe that they find themselves at a disadvantage compared to poultry companies in other European countries. "Compared to Polish farmers, we have much lower national subsidies. Polish farmers receive support for the purchase of fertilisers, for example. There is nothing like that in our country. Their government supports them either by reducing VAT or by subsidising the purchase of energy and fuel. Our prices are much higher. Naturally, that puts us in a much more complicated and difficult position in the competitive environment," says Pycha.

Green transition picks up the pace

Despite the recent easing of energy prices, businesses in Europe are expected to continue investing in energy-efficient solutions and renewable energy sources. Last year, some European poultry farmers invested in improving the energy supply, for example, by installing rooftop solar panels or building biogas plants. Analysts expect this trend to gain further momentum over the next few years.

According to the Euromonitor International's 'Voice of the Industry: Sustainability 2023' survey, 70.7% of companies in Western Europe plan on investing in energy-related sustainability initiatives. When specific climate-related activities were analysed, more than half the respondents in Western Europe said their business is currently investing in or planning to invest in energy efficiency and energy use optimisation, while 49.1% of companies are focusing on switching to renewable energy.

Scaling up and accelerating the deployment of renewable energy sources remains essential to decrease the EU's reliance on imported fossil fuels, Svidler states. According to the International Renewable Energy Agency (IRENA), the total renewable energy capacity in the EU surged by over 10% to 570 GW year-on-year in 2022 while, for the first time, wind and solar power overtook gas in Europe's electricity mix. To further encourage energy transition in the poultry industry, the European Commission has recently proposed revising existing market standards for a number of agri-food products which will see solar panels permitted in areas used for free-range egg production. The Commission notes that this move would encourage a greater supply of energy from solar renewable sources. The changes, the Commission says, will help customers "make more informed choices for a healthier diet and contribute to preventing food waste". These investments could seem risky given the profitability problems farmers face but analysts are confident that they will eventually pay off over time. "Although rapidly rising interest rates are expected to drive up the cost of financing, the push for more climate-friendly agricultural practices from policymakers will continue to provide support for renewable energy investments over the medium to long run," Svidler concludes.

UE przetrwała kryzys energetyczny, ale obawy pozostają.

Burza minęła, ale kryzys jeszcze się nie skończył. W rzeczywistości przerodził się on w nowy, mniej dotkliwy. Analitycy rynku energetycznego uważają, że może to wymagać od graczy rynkowych zainwestowania w niezbędne rozwiązania w celu zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego w dłuższej perspektywie.

VLADISLAV VOROTNIKOV

Niedawny spadek cen energii może przynieść tymczasową ulgę hodowcom drobiu, ponieważ w Europie udało się uniknąć najgorszego możliwego scenariusza zimą 2022-2023, komentuje Aleksandra Svidler, konsultant ds. gospodarki i konsumentów w Euromonitor International. Dodaje, że obecna sytuacja nie powinna być brana za pewnik. Kontynuuje: "Sprawy nie wrócą całkowicie do stanu z przeszłości. ... Perspektywy dla europejskiego sektora energetycznego pozostają wysoce niepewne, ponieważ wiele czynników ryzyka może przyczynić się do wahań cen i podaży w przyszłości".

Chociaż nowe terminale importowe skroplonego gazu ziemnego (LNG) i ulepszenia infrastruktury, dywersyfikacja źródeł dostaw gazu, wysiłki na rzecz zmniejszenia popytu i spadające ceny energii mają dobrze wróżyć europejskiemu sektorowi energetycznemu w tym roku. Niemniej jednak, Svidler twierdzi, że region nie wyszedł jeszcze na prostą, ponieważ bez dostaw z Rosji może stanąć przed wyzwaniem związanym z zapełnieniem rezerw gazu. Konkurencja ze strony Chin, ograniczone dostawy ropy naftowej i ryzyko ekstremalnych zjawisk pogodowych również wpływają na perspektywy.

Podobne obawy podziela Joel Estevinho, europejski kierownik techniczny ds. drobiu w Alltech. Zwraca on uwagę, że przy zbyt wielu czynnikach wpływających na rynek energii, najbliższa przyszłość pozostaje wysoce niepewna, nie mówiąc już o prognozach długoterminowych. "Chociaż ceny energii wykazały korektę w dół w ostatnich miesiącach, jest zbyt wcześnie, aby powiedzieć, że kryzys energetyczny się skończył" - zauważa Estevinho. "Każda poprawa globalnych perspektyw gospodarczych może mieć wpływ na ceny energii. Przejście na czystsze źródła energii może również wiązać się z wyższymi kosztami, przynajmniej w perspektywie krótkoterminowej. Podobnie, decyzje OPEC i geopolityka również mogą mieć znaczący wpływ na ceny energii" - dodaje Estevinho.

Inflacja kasa

Podstawowym problemem związanym z wahaniami na rynku energii jest to, że w dużej mierze przyczyniają się one do inflacji, sprawiając, że wszystko staje się nieco droższe. Co więcej, jak pokazał ubiegły rok, nawet po spadku cen energii, koszty operacyjne niekoniecznie będą w pełni zgodne z tym samym wzorcem. Estevinho przypomniał, że zeszłoroczny wzrost na rynku energii był naprawdę wyjątkowy. Na przykład we Włoszech odnotowano wzrost kosztów energii dla hodowców drobiu o około 80% rok do roku.

"Do tej liczby musimy dodać ogólną inflację innych środków produkcji rolnej, do której przyczynił się również globalny wzrost kosztów energii, wzrost kosztów logistyki, a także gwałtowny wzrost cen środków produkcji w zakładach przetwórczych, takich jak energia i dwutlenek węgla" - mówi Estevinho. Cena paszy jest nadal istotną kwestią dla europejskich producentów drobiu, zauważa. Szacuje się, że pomimo niewielkiego spadku od początku roku, ceny są nadal o 50% wyższe od normalnych poziomów. Istnieje również długa lista czynników wpływających na wzrost kosztów operacyjnych, niezwiązanych z dynamiką cen energii.

Malejące marże

Gwałtownie rosnące koszty zadały wiele bólu producentom drobiu i pojawiają się oznaki, że sytuacja w niektórych częściach UE jest bardziej ponura niż w innych. W tym roku przemysł drobiarski w Czechach może przynieść straty po raz pierwszy od czasu przystąpienia tego kraju do Unii Europejskiej prawie dwie dekady temu, mówi Martin Pjtcha, przewodniczący Czeskiego Związku Rolniczego. W następstwie rosnących kosztów, niektórzy czescy rolnicy musieli nawet ograniczyć działalność. "Skończyliśmy nasze ostatnie stado w grudniu ubiegłego roku i wznowiliśmy produkcję dwa i pół miesiąca później, w połowie marca. Gdybyśmy tuczyci kurczaki zimą, szacuję, że stracilibyśmy około 500 000 koron czeskich (23 500 USD)", mówi Jindřich Koffnek, wiceprezes Spółdzielni Rolniczej Borovany w Ceskobudejovicku w Czechach.

FOT: COR SALVERIUS

Inwestowanie w odnawialne źródła energii może sprawić, że gospodarstwa rolne i państwa staną się mniej zależne od importowanych źródeł energii.

Na rynku czeskim cena paszy wzrosła o 50%. Przy obecnych taryfach energetycznych i cenach pasz, prowadzenie fermy drobiu może generować straty w wysokości od 1 do 2 milionów koron czeskich rocznie (od 47 000 do 94 000 USD), mówi Korinek, dodając, że firma nigdy nie spodziewała się, że dochodowość firm drobiarskich spadnie tak bardzo poniżej prognozy rentowności. Czescy rolnicy uważają, że znajdują się w niekorzystnej sytuacji w porównaniu z firmami drobiarskimi w innych krajach europejskich. "W porównaniu do polskich rolników, mamy znacznie niższe dotacje krajowe. Polscy rolnicy otrzymują na przykład wsparcie na zakup nawozów. W naszym kraju nie ma czegoś takiego. Ich rząd wspiera ich albo poprzez obniżenie podatku VAT, albo poprzez subsydiowanie zakupu energii i paliwa. Nasze ceny są znacznie wyższe. Oczywiście stawia nas to w znacznie bardziej skomplikowanej i trudniejszej pozycji w konkurencyjnym środowisku" - mówi Pycha.

Zielona transformacja nabiera tempa

Pomimo niedawnego złagodzenia cen energii, oczekuje się, że przedsiębiorstwa w Europie będą nadal inwestować w energooszczędne rozwiązania i odnawialne źródła energii. W ubiegłym roku niektórzy europejscy hodowcy drobiu zainwestowali w poprawę dostaw energii, na przykład instalując panele słoneczne na dachach lub budując biogazownie. Analitycy spodziewają się, że trend ten nabierze jeszcze większego tempa w ciągu najbliższych kilku lat.

Według badania Euromonitor International "Voice of the Industry: Sustainability 2023", 70,7% firm w Europie Zachodniej planuje inwestować w inicjatywy związane ze zrównoważonym rozwojem energetycznym. Analizując konkretne działania związane z klimatem, ponad połowa respondentów w Europie Zachodniej stwierdziła, że ich firma obecnie inwestuje lub planuje inwestować w efektywność energetyczną i optymalizację zużycia energii, podczas gdy 49,1% firm koncentruje się na przejściu na energię odnawialną.

Zwiększenie i przyspieszenie wdrażania odnawialnych źródeł energii pozostaje niezbędne do zmniejszenia zależności UE od importowanych paliw kopalnych, stwierdza Svidler. Według Międzynarodowej Agencji Energii Odnawialnej (IRENA), całkowita moc energii odnawialnej w UE wzrosła o ponad 10% do 570 GW rok do roku w 2022 r., podczas gdy po raz pierwszy energia wiatrowa i słoneczna wyprzedziły gaz w europejskim koszyku energii elektrycznej. Aby jeszcze bardziej zachęcić do transformacji energetycznej w przemyśle drobiarskim, Komisja Europejska zaproponowała niedawno zmianę istniejących standardów rynkowych dla szeregu produktów rolno-spożywczych, w ramach której panele słoneczne będą dozwolone na obszarach wykorzystywanych do produkcji jaj na wolnym wybiegu. Komisja zauważa, że posunięcie to zachęciłoby do większej podaży energii z odnawialnych źródeł energii słonecznej. Komisja twierdzi, że zmiany te pomogą klientom "dokonywać bardziej świadomych wyborów na rzecz zdrowszej diety i przyczynią się do zapobiegania marnowaniu żywności". Inwestycje te mogą wydawać się ryzykowne, biorąc pod uwagę problemy rolników z rentownością, ale analitycy są przekonani, że z czasem się zwrócą. "Chociaż oczekuje się, że szybko rosnące stopy procentowe spowodują wzrost kosztów finansowania, nacisk na bardziej przyjazne dla klimatu praktyki rolnicze ze strony decydentów politycznych będzie nadal zapewniał wsparcie dla inwestycji w energię odnawialną w perspektywie średnio- i długoterminowej" - podsumowuje Svidler.